

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00423 / 13.05.2018 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

- A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.**

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Opera suspicionată (OS)	Opera autentică (OA)
Suspicious work	Authentic work
OS	POP, Ioan-Aurel, BOLOVAN Ioan. <i>Istoria Transilvaniei</i> . Cluj-Napoca: Academia Română. Centrul de Studii Transilvane: Eikon. 2013. ISBN: 978-973757-845-7.
OA	BOLOVAN, Ioan. Emigration de la population transylvaine dans la seconde moitié du XIXe siècle et au début du XXe siècle. In: Transylvanian Review. VIII/3. 1999. Cluj-Napoca: Academia Română. Centrul de Studii Transilvane. pp.140-154.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
P01. p.213:30 - p.213:32	p.140:08 - p.140:10
P02. p.213:34 - p.214:01	p.141:12 - p.141:17
P03. p.214:21 – p.214:25	p.142:13 - p.142:16
P04. p.214: Tabelul 1	p.149: Tableau no.1
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

- B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.**

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișă de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefete care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Alte argumente particulare: a) Deși nu citează Tabelul 1 scrierea plagiată îi schimbă sursa față de scrierea autentică. b) Piesa P01 cuprinde un citat menționat în scrierea autentică pe care scrierea plagiată nu-l mai identifică.

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹:

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimisere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiante sau suspionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluiării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piese de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleasi premise cu aceleasi concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiaturii: bună-conduita, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

94/POP

IOAN-AUREL POP

IOAN BOLOVAN

ISTORIA TRANSILVANIEI

ACADEMIA ROMÂNĂ
Centrul de Studii Transilvane

EIKON

609935

IOAN-AUREL POP

IOAN BOLOVAN

ISTORIA TRANSILVANIEI

BCU Cluj-Napoca

BIBCN201605966

© Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan

Editura Eikon

Cluj-Napoca, str.Mecanicilor.nr.48

Redacția: tel. 0364 117252; 0728 084801; 0728 084802, e-mail: edituraeikon@yahoo.com

Difuzare: tel./fax 0364 117246; 0728 084803, e-mail: eikondifuzare@yahoo.com

web: www.edituraeikon.ro

Editori: Valentin AJDER

Vasile George DÂNCU

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din România (CNCS).

Academia Română, Centrul de Studii Transilvane

Cluj-Napoca, str. Kogălniceanu, nr. 12-14, tel./fax: 0264-446024

e-mail: cst@acad-cluj.ro, www.centruldestudiitansilvane.ro

Persoană de contact: Raveca Divricean

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

ISBN Eikon: 978-973-757-845-7

ISBN Academia Română-CST: 978-973-7784-85-8

Imagine coperta I: Ovidiu MANOILESCU

Imagini: Fondul de ilustrații al Filialei Cluj a Bibliotecii Academiei, Wikipedia.org

Coperta: G. MULTIMEDIA

Redactor de carte: Alexandru-Bogdan BUD

Corectură: Virgil LEON, Edit FOGARASI

Tehnoredactare: Ioachim GHERMAN

decenii, a populației instruite (bineînțeles, cu grade diferite de pregătire) a reprezentat cadrul propice adoptării și înmulțirii profesiilor specifice economiei deschise, capitaliste: funcționari în justiție, armată, administrație, în sistemul bancar, comerț, sănătate, intelectuali etc.

În preajma izbucnirii războiului, cu toate discrepanțele existente, Transilvania se afla în mod ireversibil pe drumul către o societate modernă, cu o structură ocupațională ce învedera progresele remarcabile înregistrate în cele șase decenii trecute de la desființarea structurilor tradiționale. Alterarea compoziției ocupaționale cvasiagrare a locuitorilor (s-a diminuat cu aproape 25% ponderea populației ocupate în agricultură) a condus, între 1850 și 1910, la sporirea substanțială a numărului celor implicați în activități și servicii specifice unui nou sistem de relații economico-sociale, ceea ce demonstrează tendința de modernizare a societății transilvănene. Schimbările în privința habitatului și a urbanizării, a dinamicii și a compoziției populației, fără a fi spectaculoase precum în alte regiuni ale Europei, au generat la sfârșitul perioadei analizate o altă imagine asupra potențialului uman al Transilvaniei, diferită atât pe orizontală, cât și pe verticală de cea de la mijlocul secolului al XIX-lea. Progresele înregistrate în ceea ce privește populația provinciei au fost rezultatul eforturilor modernizatoare atât ale statului (austriac mai întâi și apoi austro-ungar), cât și ale societății civile, care au acționat convergent pentru a schimba realitățile anacronice și a racorda zona la noile imperitive ale vremii.

Strângerea recoltei

XII.2.2. Emigrarea populației transilvănene în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea

Emigrarea a constituit un fenomen general european în epoca modernă, cea mai notabilă caracteristică fiind diversitatea de provincii, clase sociale, ocupării, nivel de instrucție etc. În primele decenii postrevoluționare, emigrarea populației din Transilvania s-a menținut în limitele unei variabilități ce nu a afectat serios sporul demografic. Totuși, cu prilejul recensământului din 1850, autoritățile au constatat absența a circa 50 000 de locuitori, iar în 1857 numărul celor absenți era de circa 90 000, aceștia fiind plecați, în mare parte majoritate, la lucru în România. Observații de epocă, dar și cercetări recente au evidențiat caracterul preponderent sezonier al acestor emigrări, în special cu prilejul muncilor agricole de pri-

P01

P02

măvară, vară și toamnă. Autoritățile au semnalat în numeroase rapoarte, încă din anii 1880, că un număr important dintre meseriașii și muncitorii agricoli care emigrau sezonier în România provineau din comitatele sudește ale Transilvaniei și mai ales din comitatele secuiești. Depresiunea economică din deceniul al optulea, desființarea breslelor, consecințele războiului vamal dintre Austro-Ungaria și România etc. au contribuit creptat la generalizarea curentului de emigrare definitivă în tot mai multe comitate ardelene, ca urmare a restrângerii posibilităților de obținere a unei slujbe, a unui venit pentru un număr tot mai mare de locuitori. Astfel, numai în perioada 1881-1891, au emigrat definitiv din Transilvania în România un număr de 50 513 persoane, provenind din opt comitate: Alba de Jos 3358, Brașov 6443, Făgăraș 4931, Sibiu 6491, Târnava Mare 9211, Ciuc 6615, Odorhei 6236, Trei Scaune 7228. Amploarea din ce în ce mai mare pe care a început să o cunoască fenomenul emigrării și rapoartele tot mai alarmante ale comitatelor au determinat autoritățile să ia primele măsuri. În 1881, Parlamentul Ungariei a votat o lege care considera drept cea mai importantă cauză a emigrării nu situația economică și socială dificilă, ci agenții de emigrare, restrângând activitatea lor. Cu toate acestea, spre sfârșitul secolului, emigrarea s-a amplificat și a cuprins toate comitatele, etniile, clasele sociale și ambele sexe.

P03 Alertate de amploarea emigrării care tindea să se generalizeze, să devină un fenomen în masă – cum îl numesc specialiștii –, autoritățile au început să abordeze problema cu multă seriozitate, o dovedă în acest sens constituind-o înregistrarea mult mai riguroasă, după 1899, a persoanelor care părăseau sau intrau în Ungaria. Firește, nu se poate nega un oarecare grad de subînregistrare, deoarece unii emigranți fie nu-și permiteau să plătească taxele de pașaport și transport, fie doreau să se eschiveze de la efectuarea serviciului militar în armata austro-ungară. Cu tot acest contingent de emigranți clandestini, datele publicate de Oficiul Central Regal de Statistică al Ungariei oferă o imagine globală asupra ritmului de emigrare și asupra componentelor ei socioeconomice, culturale, geografice și naționale.

P04 Tabelul nr. 1.

Evoluția anuală a emigranților din Transilvania între 1899 și 1914

An	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906
Nr.	8 418	6 481	9 528	9 876	12 253	17 902	36 202	41 451
1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	TOTAL
50 021	15 634	22 729	25 149	15 766	30 872	34 594	40 169	382 045

Calcule făcute pe baza lucrării lui I. I. Adam și I. Pușcaș, *Izvoare de demografie istorică*, vol. II. *Secoul al XIX-lea – 1914: Transilvania*, București, 1987 (citată mai departe ca *Izvoare de demografie istorică*).

Din Tabelul nr. 1 se poate observa variația anuală a numărului de emigranți din Transilvania de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până la începutul Primului Război Mondial. Deficitul demografic al provinciei, pe seama celor emigrați, a fost de 310 533 de persoane (diferența dintre numărul total al emigranților și cei reveniți în țară după o anumită perioadă de timp). Atât în epocă, cât și în ultima vreme, specialiștii consideră că emigrarea din Transilvania în perioada enunțată a avut la bază, în primul rând, cauze economice. Între acestea, la loc de frunte se situează lipsa sau insuficiența pământului pentru un număr crescând de țărani, recoltele proaste repetitive în diverse zone ale provinciei și fiscalitatea în creștere, realități care au generat pauperizarea masivă a țărănimii transilvănene. Firește, activitatea agenților de emigrare trimiși de companiile maritime și scrisorile celor plecați au creat în rândul populației un climat psihologic favorabil emigrării, amplificând fenomenul. Faptul că mai bine de 20% dintre cei care au emigrat între 1899 și 1914 au revenit arată clar intenția celor plecați de a economisi bani pentru a se reîntoarce acasă, a-și cumpăra pământ și a-și ameliora poziția social-economică în satul natal. De altfel, în ceea ce privește emigrarea românilor în America, perioada 1895-1920 este descrisă în presă, corespondență și literatură prin expresia „mia și călătoria”, cu alte cuvinte câștigarea a 1000 de dolari și reîntoarcerea acasă.

În perioada 1899-1914, au existat mai mulți ani cu o relativă stabilitate în privința numărului de emigranți, însă între 1903 și 1907 și între 1912 și 1914 s-a evidențiat tendința rapidă de creștere în intensitate a fenomenului. Fluxurile inegale ale emigrării se datorează atât condițiilor locale din Transilvania, prin agravarea la un moment dat a statutului social-economic al locuitorilor, ca urmare a unor recolte slabe, calamități naturale sau a limitării posibilităților de plasare a forței de muncă, cât și oportunităților

Familie din Bistrița